

ÎNCHEIERE

21 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Sergiu Martînenco

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Ecaterinei Martînenco împotriva lui Sergiu Martînenco cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Sergiu Martînenco și menținută hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 27 octombrie 2015, prin care a fost admisă acțiunea

constată:

La 21 ianuarie 2015, Ecaterina Martînenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sergiu Martînenco, intervenienți accesorii Direcția pentru protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru, mun. Chișinău și Direcția pentru protecția Drepturilor Copilului sectorul Rîșcani, mun. Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori.

În motivarea acțiunii a invocat că la 07 noiembrie 2003, a înregistrat căsătoria cu Sergiu Martînenco, la Oficiul Stării Civile Rîșcani, mun. Chișinău cu nr. 878.

Din căsătorie s-au născut copiii Nicolae Martînenco la 06 septembrie 2007 și Ștefania Martînenco la 07 septembrie 2012.

Menționează că viața în comun cu Sergiu Martînenco a eșuat din motiv că aveau viziuni complet diferite atât privind modul de educare a copiilor minori, cât și drepturile și obligațiunile de soț și soție în familie. Sergiu Martînenco manifestă un comportament neadecvat în adresa sa, însoțit cu insulte verbale și amenințări de aplicare a violenței fizice.

Susține că situația s-a acutizat și mai mult, la 07 decembrie 2014, Sergiu Martînenco întorcându-se acasă în jurul orei 22:00, a manifestat un comportament agresiv și violent, alungând-o din apartamentul comun, ceea ce a speriat și a stresat copiii minori.

Ca rezultat a acestor acțiuni, invocă că a fost nevoită să depună o cerere la Inspectoratul de Poliție pentru a-l avertiza și a preveni asemenea comportări pe viitor. Toate încercările sale de a aplana situația și a găsi un compromis s-au terminat cu eșec.

Semnaleză că conviețuirea lor și păstrarea familiei în continuare sânt imposibile.

Mai indică că este angajată la Compania SRL „Endava”, unde activează în domeniul tehnologiilor informaționale și dispune de un salariu decent, care îi permite să asigure cu toate cele necesare copiii minori.

Remarcă că dispune de automobil personal, cu care se deplasează împreună cu copiii la școală și la grădiniță, iar la domiciliul situat în mun. Chișinău str. Schinoasa-Deal nr. 120 bl. 3 dispune de suficient spațiu, copiii minori fiind asigurați cu o cameră separată, fiecare.

Susține că copiii minori sunt atașați de ea, cât și unul față de altul, petrecând mult timp împreună.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 37, 63 Codul familiei, art. 5, 6, 7, 28, 39, 166-167 CPC, art. 27 alin. (2) din Convenția cu privire la Drepturile Copilului din 20 noiembrie 1989.

Solicită admiterea acțiunii, desfacerea căsătoriei încheiată cu Sergiu Martînenco la 07 noiembrie 2003, la Oficiul Stării Civile Rîșcani mun. Chișinău și trecută în registrul actelor de stare civilă cu nr. 878, determinarea domiciliului copiilor minori Nicolae Martînenco și Ștefania Martînenco, cu dânsa.

La 08 aprilie 2015, Ecaterina Martînenco a depus cerere de majorare a cuantumului pretențiilor, solicitând încasarea de la Sergiu Martînenco în beneficiul ei, pensia pentru întreținerea copiilor minori Nicolae Martînenco și Ștefania Martînenco, în sumă bănească fixă a câte 2500 lei, lunar, pentru fiecare copil, de la data depunerii cererii de chemare în judecată până la atingerea majoratului copiilor.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 30 aprilie 2015, pricina civilă a fost strămutată spre judecare la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău.

Prin încheierea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 02 iunie 2015, procesul în pricina civilă a fost suspendat, dosarul civil fiind înaintat Curții de Apel Chișinău pentru soluționarea conflictului de competență jurisdicțională teritorială.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2015, a fost constată competența Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău la judecarea în fond a pricinii civile.

La 02 iulie 2015, Ecaterina Martînenco a depus o cerere de schimbare a intervenientului accesoriu Direcția pentru protecția Drepturilor Copilului sectorul Rîșcani, mun. Chișinău, cu Direcția pentru protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana, mun. Chișinău.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 27 octombrie 2015, acțiunea a fost admisă.

A fost desfăcută căsătoria între Sergiu Martînenco și Ecaterina Martînenco, înregistrată la 07 noiembrie 2003, la Oficiul Stării Civile sect. Rîșcani, mun. Chișinău, cu nr. 878.

Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei și eliberarea certificatului de divorț la Oficiul Stării Civile, a fost încasat de la Sergiu Martînenco în bugetul public, taxa de stat în mărime de 1000 % din cota procentuală fixă calculată în unități convenționale, eliberând-o pe Ecaterina Martînenco de la plata acesteia.

A fost determinat domiciliul copiilor minori Nicolae Martînenco și Ștefania Martînenco, cu mama, Ecaterina Martînenco.

A fost încasat de la Sergiu Martînenco în beneficiul Ecaterinei Martînenco, pensia pentru întreținerea copiilor minori Nicolae Martînenco și Ștefania Martînenco, în mărime de 1/3 cotă-parte din salariu și toate tipurile de venituri, lunar, începând cu data depunerii cererii în judecată, 21 ianuarie 2015 și până la atingerea majoratului copiilor.

A fost încasat în bugetul public, din contul lui Sergiu Martînenco, taxa de stat în mărime de 150 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2016, a fost respins apelul declarat de Sergiu Martînenco și menținută hotărârea primei instanțe.

La 18 aprilie 2016, Sergiu Martînenco a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, considerându-le ilegale și neîntemeiate.

Susține că instanțele ierarhic inferioare au neglijat circumstanțele care rezultă din explicațiile părților, cât și din răspunsurile la întrebări formulate față de aceștia, fiind apreciate arbitrar, implicit fiind elucidate eronat și circumstanțele importante pentru justa examinare a cauzei.

Relevă că instanțele ierarhic inferioare nu au luat în considerație circumstanțele menționate de către legislator la art. 36 Codul familiei, și anume: atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți; atașamentul copilului față de frați și surori; vârsta copilului; calitățile morale ale fiecărui părinte; relațiile existente dintre fiecare părinte și copil; îndeletnicirile și regimul de lucru al fiecărui părinte din care rezultă posibilitatea de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copiilor.

Obiectează că au fost neglijate normele de procedură ce se referă la criteriile de stabilire a admisibilității probelor, or elucidarea unor circumstanțe de fapt pentru care sunt necesare cunoștințe speciale într-un anumit domeniu științific are loc conform normelor de procedură.

Astfel, consideră că raportul de evaluare psihologică ce se referă doar la Ecaterina Martînenco, în contradicție cu concluziile instanțelor ierarhic inferioare nu contribuie la elucidarea unor circumstanțe importante a cauzei care urmau a fi stabilite.

La fel, menționează că și raportul ce se referă la Nicolae Martînenco, are vicii, care îi atribuie un caracter inadmisibil ca probă în procesul civil, și anume că sunt prezentate concluziile unei persoane cu titlu de specialist, dar căruia nu i-a fost atribuită asemenea calitate procesuală de către instanța de judecată, reieșind din faptul că persoana menționată psihologul Alexandru Clivadă nu a fost introdus în proces în calitate de specialist și respectiv nu putea prezenta concluziile sale, în speță, în formă scrisă.

Menționează că recunoașterea de către intimată a faptului creării impedimentelor din partea ei, în comunicarea dânsului cu copiii, constituie temei conform prevederilor art. 64 alin. (3) Codul familiei, în vederea schimbării părintelui cu care vor locui copiii, care urmau a fi aplicate cu titlu de analogie în situația prezentă în speță.

La fel, precizează că de către Ecaterina Martînenco i s-a lezat dreptul de a cunoaște locul aflării și starea psiho-fiziologică a copiilor, de a contribui la îmbunătățirea acestei stări. Astfel, Ecaterina Martînenco a plecat în România, pentru tratamentul balneo-sanatorial al copiilor, anunțându-l în ultimul moment despre acest fapt, desconsiderându-l de dreptul de a decide asupra modului în care copiii își vor întări sănătatea.

Susține că Ecaterina Martînenco recunoaște în mod expres că dânsul întotdeauna se manifesta activ ca un tată bun, antrena copiii în activități socio-educative precum jocul de șah, ciclismul, fotbalul, natație etc.

În apărarea interesului superior al copiilor, consideră că instanțele ierarhic inferioare urmau să aplice prin coroborare prevederile art. 240 alin. (3) CPC și art. 38 alin. (2) lit. d) Codul familiei, cu privire la obligația instanței de a stabili părintele cu care vor locui copii.

În acest context, remarcă că în cazul desfacerii căsătoriei instanța de judecată era liberă să stabilească părintele cu care vor locui copiii și în lipsa unei cereri din partea dânsului, în acest sens.

Consideră că desfacerea căsătoriei este în detrimentul intereselor copiilor, care pot fi realizate în cel mai eficient mod, doar în cadrul familiei.

La 12 august 2016, Ecaterina (Popov) Martînenco a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat de a declara recursul lui Sergiu Martînenco, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei recurate a fost recepționată de către recurent la data de 22 martie 2016, fapt ce se atestă prin semnătura aplicată pe versoul copertei dosarului, a volumului I.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 18 aprilie 2016, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Sergiu Martînenco nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Sergiu Martînenco, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Sergiu Martînenco ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Sergiu Martînenco se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu